

Handläggare
Marika Åsbrink
Telefon: 08-50888999

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 25 mars 2025

Yttrande över remiss av slutbetänkandet Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet (SOU 2024:87)

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/136

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen

Sammanfattning

I utredningens slutbetänkande Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet (SOU 2024:87) – skolan och socialtjänstens behov, lämnas flera förslag som ökar uppgiftsflödet mellan skolan och socialtjänsten, i syfte att förebygga och förhindra brottslig verksamhet. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Arbetsmarknadsförvaltningen menar att det kan finnas fog för att ett utökat uppgiftsutbyte mellan skola och socialtjänst i syfte att förebygga och förhindra brottslighet. Samtidigt finns risker med ett utökat uppgiftsflöde. Förslagen innebär en utökad uppgiftshantering för skolor, vilket kan vara resurskrävande. Ytterligare en risk är att skolor kan få svårare att lyckas med sitt utbildande uppdrag om elever känner oro för att skolan kan komma att sprida känsliga uppgifter vidare.

Det kan vidare vara svårt att bedöma för enskilda lärare och rektorer vilka uppgifter som är relevanta för att förebygga eller förhindra brott och som därmed ska kunna lämnas till socialtjänsten. På samma sätt kan det vara svårt att bedöma hur uppgifter som lämnas till skolan från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller socialtjänsten i syfte att förhindra brottslighet ska hanteras på skolan. Det är angeläget med en större tydlighet i vägledningen kring detta.

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt yttrande över remissen.

Bakgrund

Skolsäkerhetsutredningen tillsattes av regeringen med syftet att barn, elever, lärare, rektorer och annan personal ska ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Utredningen, som från början hade inriktning mot att förebygga, förhindra och försvåra skolattacker, har utvidgats till att omfatta alla former av brott inom skolväsendet och i samhället.

Nämnden har tidigare getts möjlighet att yttra sig över utredningens första delbetänkande *Samhället mot skolattacker* (SOU 2023:28), se AMF 2023/456, som med anledning av den korta svarstiden besvarades med ett kontorsyttrande.

Kommunstyrelsen har nu remitterat slutbetänkandet *Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov* (SOU 2024:87) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Ärendet

Utredningen lämnar flera förslag som ökar uppgiftsflödet mellan skolan och socialtjänsten, i syfte att förebygga och förhindra brottslig verksamhet. För den kommunala vuxenutbildningen gäller det främst följande förslag:

En ny bestämmelse föreslås i offentlighets- och sekretesslagen som möjliggör för Polismyndigheten och Säkerhetspolisen att lämna uppgifter om enskilda till en skolenhet, om det kan antas att uppgiften behövs i skolenhetens verksamhet för att förebygga eller förhindra brottslig verksamhet.

I samma lag föreslås en bestämmelse som innebär en möjlighet för socialtjänsten att lämna uppgifter som rör en elev i skolan till den skolenhet eleven tillhör om det på grund av konkreta omständigheter finns risk för att eleven kommer att utöva brottslig verksamhet eller utsättas för brott, det kan antas att uppgiften behövs i skolans verksamhet för att förebygga eller förhindra detta och det inte av särskilda skäl är olämpligt att uppgiften lämnas ut.

En ny sekretessbrytande bestämmelse föreslås, som innebär att skolan får utökade möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till kommunala myndigheter inom socialtjänsten, om uppgiften kan antas bidra till att förebygga brottslig verksamhet.

Utredningens förslag föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för strategi och samordning vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen menar att det kan finnas fog för att ett utökat uppgiftsutbyte mellan skola och socialtjänst respektive Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, i syfte att förebygga och förhindra brottslighet.

Det finns samtidigt risker med ett utökat uppgiftsflöde. Förslagen innebär en utökad uppgiftshantering för skolor, vilket kan vara resurskrävande. Ytterligare en risk är att individen kan vara mindre benägen att dela med sig av känslig information om hen vet att denna kan komma att spridas till fler instanser. Risken torde vara störst inom socialtjänsten, vars arbetssätt i hög grad bygger på samarbete och samtycke med individen. Denna risk kan dock även komma till uttryck i den kommunala vuxenutbildningen, som är en frivillig skolform där den absoluta majoriteten av deltagarna är vuxna personer. För att vuxenutbildningen ska kunna lyckas på bästa sätt med sitt utbildande uppdrag, ofta till målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden och kan ha olika typer av utmaningar i livet - exempelvis en önskan om att lämna en kriminell bakgrund - krävs att utbildningen inte i första hand upplevs som kontrollerande utan snarare som inriktad på tillgänglighet och samarbete och en önskan om att individen ska lyckas.

Skolans huvuduppgift är inte att förebygga eller förhindra brott. Även om det självklart är en nödvändig uppgift för alla samhällsliga instanser kan det vara svårt att bedöma för enskilda lärare och rektorer vilka uppgifter som är relevanta för att förebygga eller förhindra brott och som därmed ska kunna lämnas till socialtjänsten. På samma sätt kan det vara svårt att bedöma hur uppgifter som lämnas till skolan från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller socialtjänsten i syfte att förhindra brottslighet ska hanteras på skolan. Det kan inte heller uteslutas att ett ökat uppgiftsflöde, tillsammans med annan ny eller kommande lagstiftning som ger skolan ett större ansvar i arbetet med att förhindra brott, skapar en implicit förväntan på att skolan ska spela en roll som tidigare tydligare vilat på de brottsbekämpande myndigheterna.

Arbetsmarknadsförvaltningen utesluter inte att angelägenheten vad gäller att minska brottsligheten i samhället innebär att förslagen i utredningen ändå är motiverade, men hade önskat en utförligare

beskrivning av vilka konsekvenser förslagen kan få. Det är också angeläget med en större tydlighet kring vilka typer av uppgifter som skolan ska lämna ut och hur nya uppgifter som lämnas till skolan ska hanteras.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Amanda Broman
Avdelningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Remiss Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2025-03-13
Amanda Broman, Avdelningschef	2025-03-13